

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie upamiętnienia Adama Chętnika w 140. rocznicę urodzin.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy panią poseł Alicję Łepkowską-Gołąś.

(-) Piotr Adamowicz; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Mateusz Bochenek; (-) Marek Jan Chmielewski; (-) Janusz Cichoń; (-) Zofia Czernow; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Frysztak; (-) Patryk Gabriel; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Artur Daniel Gierada; (-) Małgorzata Gromadzka; (-) Barbara Grygorcewicz; (-) Łukasz Horbatowski; (-) Michał Jaros; (-) Patryk Jaskulski; (-) Dominik Jaśkowicz; (-) Marcin Józefaciuk; (-) Piotr Kandyba; (-) Jacek Karnowski; (-) Iwona Karolewska; (-) Katarzyna Kierzek-Koperska; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Tomasz Kostuś; (-) Aleksandra Kot; (-) Maria Joanna Koźlakiewicz; (-) Iwona Małgorzata Krawczyk; (-) Wojciech Król; (-) Katarzyna Królak; (-) Adam Krzemiński; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Alicja Łepkowska-Gołąś; (-) Magdalena Łośko; (-) Alicja Łuczak; (-) Dorota Marek; (-) Paweł Maselko; (-) Jerzy Meysztowicz; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Jolanta Niezgodzka; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Mariusz Popielarz; (-) Monika Rosa; (-) Rafał Siemaszko; (-) Waldemar Sługocki; (-) Weronika Smarduch; (-) Katarzyna Stachowicz; (-) Franciszek Sterczewski; (-) Paweł Suski; (-) Andrzej Szewiński; (-) Krystyna Szumilas; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Apoloniusz Tajner; (-) Robert Wardzała; (-) Adrian Witczak; (-) Przemysław Witek; (-) Anna Wojciechowska; (-) Bartosz Zawieja; (-) Witold Zembaczyński.

UCHWAŁA

z dnia ...

w sprawie upamiętnienia Adama Chętnika w 140. rocznicę urodzin.

Adam Chętnik, urodzony 20 grudnia 1885 roku, był wybitnym etnografem, społecznikiem, pisarzem, badaczem i popularyzatorem kultury kurpiowskiej, a także patriotą i działaczem niepodległościowym. Jego działalność, pełna zaangażowania w zachowanie i dokumentowanie tradycji regionalnych, stanowi niezastąpiony wkład w polską kulturę narodową i walkę o wolność Polski.

Pozostawiony przez niego bogaty dorobek obejmuje liczne publikacje, a zawdzięczające mu swoje istnienie Muzeum Kurpiowskie w Nowogrodzie – jedno z pierwszych polskich muzeów etnograficznych – do dziś pełni istotną rolę w kultywowaniu tradycji i pamięci o Kurpiach. W czasie największych zagrożeń dla polskości, Adam Chętnik nie tylko promował wartości narodowe, ale także angażował się w walkę o niepodległość. Był współtwórcą Związku Młodzieży Wiejskiej, współtwórcą ruchu junackiego. W ramach represji wobec Polaków w zaborze rosyjskim Adam Chętnik był świadkiem wielokrotnych aresztowań swojego ojca przez władze rosyjskie, sam również był aresztowany już w młodości za działalność patriotyczną i akcje antyrosyjskie. Wspierał działania na rzecz odbudowy Polski po odzyskaniu niepodległości. W okresie Plebiscytu na Warmii i Mazurach doprowadził do utworzenia lokalnego komitetu w Nowogrodzie, walcząc o polskość tych ziem z Niemcami wydawał m.in. pismo kurpiowsko-mazurskie „Gość Pograniczny”. W 1920 r. zainicjował i prowadził akcję antybolszewicką, w wyniku której został aresztowany. Był posłem na Sejm w latach 1923-1927.

Podczas II wojny światowej Adam Chętnik był aktywnym działaczem narodowym, żołnierzem Armii Krajowej, prowadzącym działalność przeciw okupantom Polski. Ścigany przez Niemców za działalność w okresie II RP ukrywał się i działał w Warszawie pod przybranym nazwiskiem „Antoni Chojnowski”. W 1940 r. upozorował swoją śmierć, co zakończyło prowadzone przez Niemców poszukiwania. Współpracował z rządem Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, organizował tajną działalność na terenach Prus, a także pisał przyszłe programy rządowe dla wolnej Polski. Był wielokrotnie aresztowany, uciekł z transportu do niemieckiego obozu śmierci w Majdanku. Po wojnie inwigilowany przez komunistyczny aparat bezpieczeństwa poświęcił się pracy w Muzeum Kultury i Sztuki Ludowej w Warszawie oraz odtworzeniu muzeum w Nowogrodzie.

Uczczenie 140. rocznicy urodzin Adama Chętnika przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wyraz szacunku i wdzięczności dla tego wybitnego Polaka, którego życie i działalność są wzorem miłości do Ojczyzny oraz służby dla jej dobra. Adam Chętnik był nie tylko badaczem i popularyzatorem kultury, ale także patriotą, który w najtrudniejszych czasach potrafił zachować wierność ideałom niepodległościowym. A swoimi działaniami przyczynił się do zbudowania polskiej tożsamości. Adam Chętnik, choć nie jest szeroko znany, pozostaje postacią niezwykle zasłużoną dla naszego kraju, dlatego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, pragnąc uhonorować jego zasługi, podejmuje niniejszą uchwałę, aby jego dorobek i wkład w polską kulturę oraz walkę o suwerenność nie uległy zapomnieniu.